

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14681/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Вукица Мидоровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Коларски адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 128/23 од 22.03.2023. године, у седници одржаној 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 128/23 од 22.03.2023. године у преиначујућем делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди П2 138/22 од 24.11.2022. године, исправљене решењем истог суда од 24.01.2023. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака закључен ...2023. године у Ставом другим изреке самостално вршење родитељског права над малолетним дететом парничних странака ВВ, вршиће тужила као мајка. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да на име доприноса законском издржавању малолетне ВВ плаћа месечно 20.000,00 динара од своје зараде почев од подношења тужбе 12.05.2022. године па убудуће док трају законски услови за то, с тим да је доспеле рате дужан да плати одједном, а убудуће до 15. у месецу за текући месец са законском затезном каматом за случај падања у доцњу. Ставом четвртим изреке одређено је да ће се начин одржавања личних контаката малолетне ВВ са туженим одвијати према њиховом међусобном договору. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 128/23 од 22.03.2023. године, жалба туженог је делимично усвојена и делимично одбијена па је првостепена пресуда преиначена у побијаном усвајајућем делу одлуке о дечијем издржавању (став три изреке) утолико што је одбијен део тужбеног захтева преко месечног износа од 15.000,00 динара до досуђеног износа од 20.000,00 динара, с тиме да ова обавеза туженог почиње од дана пресуђења 24.11.2022. године уместо дана утужења 12.05.2022. године док је у преосталом побијаном, непреиначеном делу потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију побијајући је у преиначујућем делу због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, ... 10/23) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) па је оценио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП из којих разлога се ревизија не може изјавити сходно члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...2003. године у ..., у ком браку је рођено двоје заједничке деце, син ГГ ...2004. године (сада пунолетан) и ћерка ВВ ...2011. године. Брачна заједница је фактички прекинута 2021. године али су супружници наставили да живе у истој кући у ... чији су сувласници. Трошкове комуналних услуга за кућу које су ван грејне сезоне око 20.000,00 динара месечно а током грејне сезоне око 25.000,00 динара до закључења расправе сносио је тужени по претходном договору странака. Тужила, мајка је рођена 1980. године, по занимању је ... техничар али се бави приватним предузетништвом и има ... у свом власништву у којој месечно заради између 50.000,00 и 80.000,00 динара. Нема других прихода али јој подршку и помоћ пружа рођени брат који живи и ради у иностранству. Отац, тужени је такође рођен 1980. године и завршио је мастер студије из Запослен је у ... са месечном зарадом око 100.000,00 динара. Ни он нема друге изворе прихода, али је подигао стамбени кредит који отплаћује до 2027. године и чији је месечни ануитет 32.000,00 динара. Пунолетни син странака ГГ је на редовном школовању и нема своје изворе прихода. Малолетна ћерка ВВ похађа шести разред основне школе и часове фолклора, а слободно време проводи у дружењу са вршњацима. Њене потребе за школу, ваннаставне активности, храну, одећу, обућу, личну хигијену сноси мајка која за то месечно издваја око 30.000,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени као отац у могућности да учествује у издржавању свог малолетног детета, ћерке ВВ са 20.000,00 динара месечно имајући у виду примања која остварује, могућност коју има за остваривање додатних извора прихода те да нема законску обавезу издржавања других лица осим заједничке деце. Због тога је првостепени суд обавезао туженог оца да доприноси издржавању малолетне ћерке у износу од 20.000,00 динара месечно посебно што је терет обавезе издржавања пунолетног детета странака углавном пребачен на тужилу.

Полазећи од истог утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је оценио да се код правилно утврђене висине потребе малолетног детета у износу од 30.000,00 динара месечно и утврђивања могућности туженог који остварује месечна примања од око 100.000,00 динара за оцену испуњености члана 160. Породичног закона је потребно имати у виду и чињенице да супружници заједно са децом живе у истој кући за које становање трошкове комуналних услуга сноси тужени као и да пунолетни син странака који се налази на редовном школовању и нема своје изворе прихода у смислу

одредбе члана 155. став 2. Породичног закона има право на издржавање од оба родитеља до навршене 26. године па је из утврђеног чињеничног стања извео другачији закључак да је тужени у могућности да доприноси издржавању малолетне ћерке са 15.000,00 динара месечно што чини половину њених месечних потреба почев од дана пресуђења када је ова обавеза утврђена.

По оцени Врховног суда, правно становиште другостепеног суда је правилно.

Наиме, правилно су нижестепени судови применом одредбе члана 160. Породичног закона утврдили потребе малолетне ћерке парничних странака као и могућност мајке да доприноси издржавању своје малолетне ћерке али је приликом утврђивања могућности оца да доприноси издржавању, по оцени Врховног суда, правилан закључак другостепеног суда да је тужени у могућности да, супротно ревизијским наводима, на име свог доприноса за издржање малолетне ћерке плаћа износ од 15.000,00 динара месечно обзиром на узраст малолетне ћерке али и обавезу доприноса издржавања пунолетном сину који се налази на редовном школовању. Досуђеним издржавањем обезбеђују се животни и здравствени услови за правилан и потпуни развој малолетне ћерке, а истовремено се не угрожава егзистенција самог туженог као дужника издржавања нарочито имајући у виду да тужени доприноси њиховом издржавању на други начин.

Ревизијски наводи да је зарада туженог преко 100.000,00 динара те да стога 15% зараде, испод ког процента се сходно члану 162. став 2. Породичног закона не може одредити висина доприноса у издржавању, износи више од 15.000,00 динара нису од утицаја на правилност одлуке другостепеног суда обзиром да за овакве тврдње тужила нема основа у чињеничном утврђењу. Поред тога тужила је на рочишту за главну расправу одржаном 24.11.2022. године захтев да се висина доприноса издржавању одреди у процентуалном износу изменила захтевом да висина доприноса издржавању буде одређена у фиксном месечном новчаном износу.

Чињеница да је тужени након правноснажног окончања парнице престао да у потпуности измирује комуналне трошкове становања у заједничкој кући у којој странке са заједничком децом живе је евентуално разлог за измену одлуке о висини доприноса за издржавање у смислу члана 164. Породичног закона али ова чињеница не утиче на правилност закључка другостепеног суда о могућности туженог као оца да доприноси издржавању своје малолетне ћерке.

Сходно члану 272. став 2. Породичног закона у случају не постојања споразума родитеља о вршењу родитељског права пресудом о разводу брака суд по службеној дужности доноси одлуку о поверавању детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем. Висина доприноса се одређује према критеријумима из члана 160. истог закона и у односу на примања дужника издржавања који не живи са дететом, па код чињенице да парничне странке и даље живе у истом домаћинству и да су сносили трошкове домаћинства заједнички, то је правилна одлука другостепеног суда да обавеза која се утврђује судском одлуком о издржавању почиње да тече од момента доношења те одлуке, а не од момента подношења тужбе јер се у моменту доношења одлуке цене све околности од значаја за утврђивање висине обавезе издржавања због чега су супротно наводи ревизије тужиле без основа.

Обзиром да сходно члану 155. Породичног закона пунолетно дете има право на издржавање од родитеља за време док се налази на редовном школовању најкасније до 26. године живота, те како међу странкама није било спорно да се заједнички син ГГ налази на редовном школовању, то има право на издржавање од оца које може остварити у посебној парници обзиром да је постао пунолетан па је правилно другостепени суд и ову чињеницу ценио код утврђивања могућности оца као дужника издржавања због чега су супротни наводи ревизије неосновани.

Са изложеног, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић